

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobkyně: **HOPR TRADE CZ, s.r.o.**, v reorganizaci, IČ 26869306, se sídlem Libušina 667/72, Olomouc, zast. JUDr. Stanislavem Lžičářem, daňovým poradcem, se sídlem Holečkova 103/31, Praha 5, proti žalovanému: **Finanční úřad pro Olomoucký kraj**, se sídlem Lazecká 545/22, Olomouc, za účasti osoby zúčastněné na řízení: Mgr. Ing. P. H., o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci ze dne 14. 11. 2018, č. j. 65 A 61/2018 - 65,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci ze dne 14. 11. 2018, č. j. 65 A 61/2018 - 65, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozsudkem ze dne 14. 11. 2018, č. j. 65 A 61/2018 - 65, uložil žalovanému povinnost vydat rozhodnutí o úroku z nadměrného odpočtu vyměřeného rozhodnutím žalovaného ze dne 3. 6. 2016, č. j. 1171423/16/3101-51523-80376, za dobu od 26. 6. 2013 do 15. 1. 2017, rozhodnutím žalovaného ze dne 3. 6. 2016, č. j. 1171690/16/3101-51523-80376, za dobu od 26. 7. 2013 do 15. 1. 2017 a rozhodnutím žalovaného ze dne 3. 6. 2016, č. j. 1171728/16/3101-51523-80376, za dobu od 28. 12. 2013 do 15. 1. 2017, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, přičemž ve zbývajících částech žalobu zamítl.

[2] Proti uvedenému rozsudku podal žalovaný (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost. V ní odmítl názor krajského soudu, že by žalobkyni vznikl nárok na úrok ze zadržovaného nadměrného odpočtu.

II. Posouzení kasační stížnosti

[3] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Shledal však vadu napadeného rozsudku uvedenou v § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s., k níž musel podle § 109 odst. 4 s. ř. s. přihlídnout z úřední povinnosti.

[4] Kasační stížnost je důvodná.

[5] Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 2. 12. 2010, č. j. 5 Ans 11/2010 - 104, uvedl, že „soud při rozhodování o žalobách na ochranu před nečinností totiž v žádném případě nepředjímá ani jakkoli nepresumuje meritorní rozhodnutí správního orgánu, neboť tato úvaha náleží pouze správním orgánům vedoucím příslušná správní řízení. Účelem řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu je obecně poskytnutí ochrany účastníku správního řízení před nečinností, avšak s důsledkem nerozhodování ve věci samé (případně nevydání osvědčení), nikoli před jinými procesními vadami, nebo před rozhodnutími nezákonnými z hlediska hmotného práva. Opačný závěr by znamenal stírání rozdílů mezi řízením na ochranu před nečinností a např. řízením o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu dle §§ 65 a násl. s. ř. s., která soudní řád správní záměrně koncipuje jako odlišná. Soudní ochrana proti nečinnosti je poskytována především z toho důvodu, aby účastník řízení nesetrvával ve stavu právní nejistoty za situace, kdy již příslušné úkony směřující ke změně jeho právního postavení byly jím samým či příslušným správním orgánem učiněny a kdy tedy již zbývá jen vydat ono správní rozhodnutí, proti němuž by se pak mohl případně bránit správní žalobou. Ochrana se však zaměřuje toliko na vydání rozhodnutí samotného, rozhodující soud např. nemůže v jejím rámci stanovit správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí konkrétního obsahu.“

[6] K takové situaci došlo i v nyní projednávané věci, neboť v ní krajský soud posoudil nárok žalobkyně z hlediska jeho hmotněprávního základu namísto toho, aby zkoumal, zda je žalovaný při rozhodování o její žádosti nečinný či nikoliv. Z výroku napadeného rozsudku i z jeho odůvodnění je totiž zřejmý závěr krajského soudu o splnění podmínek pro přiznání nároku na úrok ze zadržovaného nadměrného odpočtu za období od 26. 6. 2013 do 15. 1. 2017 u zdaňovacího období únor 2013, za období od 26. 7. 2013 do 15. 1. 2017 u zdaňovacího období březen 2013 a za období od 28. 12. 2013 do 15. 1. 2017 u zdaňovacího období srpen 2013 a o nesplnění podmínek pro přiznání tohoto nároku za dny 25. 6. 2013, 25. 7. 2013 a 25. 12. až 27. 12. 2013, ačkoliv v režimu žaloby na ochranu proti nečinnosti správního orgánu bylo možné v případě závěru o důvodnosti návrhu toliko uložit žalovanému povinnost vydat rozhodnutí o příslušné žádosti žalobkyně na úhradu úroku ze zadržovaného nadměrného odpočtu, jak vyplývá z § 81 odst. 2 s. ř. s. Krajský soud tedy věc posoudil v rozsahu, ke kterému na základě podané nečinnostní žaloby vůbec nebyl oprávněn a k němuž tak v tomto řízení před soudem chyběly podmínky, v důsledku čehož v něm došlo k vadě zmatečnosti. Tím je naplněn důvod

pokračování

kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s., k čemuž musel Nejvyšší správní soud přihlédnout i přes absenci relevantní stížnostní námitky.

III. Závěr

[7] Na základě výše uvedených skutečností Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou a v souladu s větou první před středníkem § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil napadený rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V něm bude krajský soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v tomto rozsudku a na základě podané žaloby toliko posoudí, zda se žalovaný (ne)dopouští nečinnosti při rozhodování o žádosti žalobkyně požadující úhradu úroku ze zadržovaného nadměrného odpočtu (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). V novém rozhodnutí krajský soud rozhodne rovněž o náhradě nákladů řízení o této kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 věta první s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. března 2019

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu